

TALOUSARVIOALOITE 788/2004 vp

Määrärahan osoittaminen rikosten uhrien välttämättömimpien sairaanhoitokustannusten korvaamiseen

Eduskunnalle

Törkeät rikokset maassamme edelleen lisääntyvät ja raaistuvat. Asianomistajat eli rikoksen uhrin joutuvat kärsimään tänä päivänä lisääntyneiden henkirikosten, raiskausten ja törkeiden pahoinpitelyjen aiheuttamia fyysisiä ja henkisiä tuskia usein jopa koko loppuelämänsä.

Uhrit saattavat myös joissakin rikostapauksissa tarvita jopa viikkojen sairaalahoitoa, jolloin sairaalalaskut kohoavat hyvinkin korkeiksi. Uhrit ovat tämäläisyyksissä tilanteissa epäinhimillisessä tilanteessa työn ja toimeentulon loppuessa. Jopa sairauden kannalta välttämättömän kotihoidon kustannukset jäävät yksin uhrien murheeksi.

Monesti tekijät ovat syyntakeettomia, mielisairaita, vankilasta lomalla olevia tai muuten henkisesti häiriintyneitä. Tämä tietää sitä, että oikeus määrää tekijät pääsääntöisesti mielentilatutkimukseen ja oikeuden päätökset viipyvät jo tämänkin seikan vuoksi kohtuuttoman kauan. Käytännössä lainvoimaisen tuomion odottaminen saattaa kestää jopa useita vuosia, ja rikoksen uhrin joutuvat tänä aikana jopa myymään omaisuuttaan selvittääkseen jokapäiväisestä elämästään ja rikoksen aiheuttamista lisääntyvistä kustannuksista.

Kun oikeuden päätös vihdoinkin saadaan, rikoksen uhrin vahingot ja kärsimykset tuomitaan pää-

sääntöisesti tekijän vastattaviksi. Valitettavan usein tekijä on kuitenkin täysin varaton, ja korvauksia on tehokkaasta perinnästä huolimatta vaikea ja käytännössä myös mahdoton saada.

Valtiokonttori korvaa rikoksen uhreille eräissä tapauksissa korvauksia pysyvistä viasta ja haitasta. Korvaukset ovat kuitenkin valitettavan pieniä verrattuna todelliseen menetykseen ja kärsimykseen. Jopa pysyvästi työkykynsä menettäneelle ja suuria henkisiä ja fyysisiä kärsimyksiä kokeneelle rikoksen uhrille summat ovat oikeuden päätökseen verrattuna varsin pieniä.

Sairaanhoitokustannukset jäävät pääsääntöisesti yksin rikoksen uhrin vastattaviksi, koska varattomilta ja muutenkin maksuhaluttomilta tekijöiltä ei saada perittyä yhtään mitään. Pahimmillaan joudutaan myymään jopa irtainta omaisuutta ja turvautumaan kuntien toimeentulotukeen, jotta eräänntyneet laskut saadaan edes jollain tavalla hoidettua.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 25.01.51 lisäyksenä 2 000 000 euroa rikosten uhrien välttämättömimpien sairaanhoitokustannusten korvaamiseen.

TAA 788/2004 vp — Petri Salo /kok

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Petri Salo /kok